

> Retouradres: Postbus 16164 | 2500 BD | Den Haag

NCTV
P.J. Aalbersberg
postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Bezoekadres:
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag
T 088 9846 300
www.scp.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk
SCP-2022/416

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 11 februari 2022
Onderwerp Sociaal maatschappelijke reflectie mogelijke maatregelen Covid-19

Geachte heer Aalbersberg,

Momenteel ligt besluitvorming voor rondom het wijzigen van het huidige maatregelenpakket met als mogelijke versoepelingen het verruimen van de sluitingstijden, het mogelijk maken van ongeplaceerde activiteiten met inzet van mitigerende maatregelen en versoepelen van een aantal adviezen waaronder het thuisbezoek, thuiswerkadvies en binnenlandsreisadvies. Het SCP reflecteerde eerder op het huidige maatregelenpakket. In onderstaande bullets herhalen we de belangrijkste reflecties ter overweging en bieden we enkele aandachtspunten richting een langetermijnaanpak. Het SCP baseert zich hierbij op onderzoeksgegevens en advisering uit de achterliggende coronaperiode.¹

Bezoek ontvangen, thuiswerken en overige versoepelingen

- Uit de meest recente meetronde van de RIVM Corona Gedragsunit eind januari blijkt dat de respondenten een afname ervaren in hun sociale contacten en de kwaliteit daarvan. 55% van de respondenten mist het om familie en vrienden in het echt te zien. Dat is een stijging van 9 procentpunt t.o.v. de vorige meting.
- Eind 2021 werkte 57% van de werknemers uitsluitend op locatie, 18% zowel thuis als op locatie en 25% uitsluitend thuis, zo blijkt uit onderzoek van TNO. Vooral werknemers in de financiële dienstverlening, de ICT en het openbaar bestuur werkten (deels) thuis. 13% van de thuiswerkers voelt zich sterk eenzaam.
- Sociaal contact speelt een belangrijke rol in het welbevinden van mensen. Op bezoek gaan bij elkaar biedt ontspanning als tegenwicht tegen dagelijkse verplichtingen, verdrijft gevoelens van eenzaamheid en heeft ook de functie van sociale steun.
- Gevoelens van eenzaamheid en een lager psychisch welbevinden bewegen mee met de strengheid van maatregelen. Uit cijfers van de RIVM Corona

¹ Belangrijkste bronnen:

[SCP Dossier maatschappelijke effecten corona](#) ;
[Adviesbrieven SCP Maatschappelijke effecten corona](#) ;
[Briefadvies Sociaal en Cultureel Planbureau en Raad voor Volksgezondheid & Samenleving](#) ;
[RIVM Corona Gedragsunit | Welbevinden en leefstijl](#) ;
[TNO Factsheet Impact Corona pandemie op werknemers](#)

11 februari 2022

Ons kenmerk
SCP-2022/416

Gedragsunit blijkt dat zowel het aandeel respondenten met een laag psychisch welbevinden als het aandeel mensen dat matige tot sterke eenzaamheid ervaart de afgelopen weken weer is toegenomen, met name onder jongeren en jong volwassenen.

- De voorgestelde versoepelingen in geldende adviezen komen tegemoet aan de ruimte die nodig is voor participatie en welbevinden.
- Heldere en transparante communicatie en toegankelijke informatievoorziening is belangrijk voor draagvlak in de samenleving, vertrouwen in instituties en voor het bereiken van burgers. Het is belangrijk om het doel en de effectiviteit van maatregelen helder te onderbouwen en inzichtelijk te maken. Dat geldt ook voor het werken met sluitingstijden, coronatoegangsbewijzen en 2G/3G-beleid.
- Bij alle communicatie, zowel over maatregelen als het vaccinatiebeleid, is het belangrijk aandacht te hebben voor hoe informatie iedereen bereikt, en welke kanalen daarvoor kunnen worden gebruikt. Daarbij is het belangrijk inzichtelijk te maken welke afwegingen zijn gemaakt en hoe.

Aandachtspunten voor langetermijnaanpak

- Bredere langetermijnscenario's met heldere doelen en maatschappelijke uitkomsten die we als samenleving nastreven zijn van belang om te voorkomen dat maatschappelijke gevolgen in een *zero sum* afweging met gezondheid terechtkomen. Dat risico bestaat zo lang scenario's alleen of voornamelijk worden geformuleerd in termen van meer of minder aanwezigheid van het virus en de druk op de zorg, en wanneer daar geen fundamentele waardenafweging aan vooraf gaat.
- In ons gezamenlijk advies met de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving benadrukten we daarom dat er behoefte is aan langetermijnbeleid met als basis heldere doelen en uitkomsten die we als samenleving willen nastreven en die redeneren vanuit de kwaliteit van leven van mensen. Naast de bescherming van de volksgezondheid weegt dan het streven mee naar andere belangrijke aspecten in onze samenleving, zoals de waarde van sociaal en fysiek contact, vrijheid en veiligheid, het recht op onderwijs en bestaanszekerheid, maar ook solidariteit.

We zijn uiteraard bereid tot een nadere toelichting op onze reflecties.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. Kim Putters
Directeur Sociaal en Cultureel Planbureau